

PARTICULARITĂȚILE ARTRITELOR ÎN PARAZITOZE

Maia GROSU – student-doctorand,

Liliana GROPPA – dr. hab. șt. med., prof. univ.,

Ala PASCARI-NEGRESCU – dr. șt. med., conf. univ.

Disciplina de reumatologie și nefrologie, Departamentul Medicina Internă,
IP USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

tel.: +373 606 57 441, maiagrosualidr@gmail.com

Rezumat

O mare varietate de paraziți au fost asociați cu afectări ale aparatului locomotor. Deși în literatura de specialitate sunt descrise multe cazuri clinice totuși nu s-a definit termenul de sindrom articular parazitar, iar patogenеза rămâne necunoscută. Scopul acestei lucrări fiind de a cerceta particularitățile clinice și paraclinice ale afectărilor articulare în infecțiile parazitare. În studiu au fost incluși 50 de bolnavi cu afectare articulară la care s-au depistat *Toxocara*, *Giardia intestinalis* și *Toxoplasma gondii*. La acești pacienți artrită cu caracter inflamator era la 30%, caracter mecanic la 10% și caracter mixt la 60%. 50% aveau articulații tumefiate, iar la 16% s-a atestat efuzii lichidiene. Diversitate a fost observată și la analiza investigațiilor de laborator. Markerii inflamației acute fiind prezenți în 60-76% din cazuri, iar eozinofilia în 88%. În cazul artropatiilor de origini neelucidate prezența infecțiilor parazitare necesită să fie investigată.

Cuvinte-cheie: *Toxocara*, *Giardia-lambli*a, *Toxoplasma gondii*, artrite.

Summary. Particularities of arthritis in parasitoses

A wide variety of parasites have been associated with musculoskeletal disorders. Although many clinical cases are described in the literature, the term of parasitic joint syndrome has not been defined and the pathogenesis remains unknown.

The aim of this study is to investigate the clinical and paraclinical features of joint damage in parasitic infections. The study included 50 patients with joint damage in whom *Toxocara*, *Giardia intestinalis* and *Toxoplasma gondii* were detected. Arthritis with inflammatory character was detected at 30%, mechanical character at 10% and at 60% - mixed. 50% had swollen joints and 16% had fluid effusions. Diversity was also observed in the analysis of laboratory investigations.

Markers of acute inflammation being present in 60-76% of cases and eosinophilia in 88%. In the case of arthropathies of unexplained origin, presence of parasitic infections require to be investigated.

Key-words: *Toxocara*, *Giardia-lamblii*, *Toxoplasma gondii*, arthritis.

Резюме. Особенности артрита при паразитических инфекциях

Широкое разнообразие паразитов были связаны с нарушениями опорно-двигательного аппарата. Хотя многие клинические случаи описаны в литературе, термин «синдром паразитарного сустава» не был определен, и патогенез остается неизвестным.

Целью данной работы является исследование клинических и параклинических особенностей повреждения суставов при паразитарных инфекциях. В исследование были включены 50 пациентов с повреждением суставов, у которых были обнаружены *Toxocara*, *Giardia intestinalis* и *Toxoplasma gondii*. Артрит с воспалительным характером выявлен у 30%, механический характер у 10% и у 60% - смешанный. У 50% были опухшие суставы и у 16% было накопление жидкости. Разнообразие также наблюдалось при лабораторных исследований. Маркеры острого воспаления присутствуют в 60-76% случаев, а эозинофилия - в 88%. В случае артропатий необъяснимого происхождения присутствие паразитарных инфекций должны быть исследованы.

Ключевые слова: *Toxocara*, *Giardia intestinalis*, *Toxoplasma gondii*, артрит.

Introducere.

Infecțiile parazitare au o pondere înaltă la nivel mondial fiind de multe ori neglijate și considerate doar boli tropicale. Parazitozele în care se întâlnesc alterări ale aparatului locomotor sunt: cestodele (*echinococoza*); trematodele (*opistorhoza*, *schistosomiaza*); nematodele (*filarioza*, *dranculoza*, *anchilostomiaza*, *toxocaroză*, *strongiloidoză*,); protozoa (*giardioza*, *toxoplasmoza*).

Afectarea articulară se produce prin 3 mecanisme: 1 - Pătrunderea parazitului în articulație cu provocarea reacției inflamatorii locale iar ulterior încapsularea și calcificarea parazitului. 2 - Inflamația articulară poate interveni secundar depozitării paraziților în spațiul periarticular. Și al treilea mecanism este răspunsul imunologic-inflamator datorat prezenței agentului parazitar în organism. Acesta fiind și predominant.

De cele mai multe ori caracterul manifestărilor clinice sunt nespecifice fără afectări ale altor sisteme de organe caracteristice pentru infecțiile parazitare, astfel diagnosticul întârzie după mai multe tentative eșuate de tratamente convenționale. În Republica Moldova, patologia sistemului articular s-a observat în parazitozele provocate de *Echinococcus granulosus* (cu o incidență pe țară de 4,3%), *Giardia lamblia* (4,86%), *Toxocara* (24,6%). De asemenea afectare musculoscheletală s-a observat la bolnavii infestați cu *Toxoplasma gondii* și *Ascaris lumbricoides*.

În literatura de specialitate sunt descrise o multitudine de cazuri clinice ale afectării articulare în infecțiile parazitare dar lipsesc cercetări sistematice care ar oferi informație importantă atât pe plan național cât și internațional și pentru elaborarea tacticilor de management precoce în diagnosticul și tratamentul acestor afecțiuni.

Scopul

Cercetarea particularitățile clinice și paraclinice ale afectărilor articulare în infecțiile parazitare cu *Toxocara*, *Toxoplasma Gondii*, *Giardia lamblia*.

Material și metode

În anul 2017 am inițiat un studiu prospectiv cu scop de a aprecia manifestările reumatologice în parazitoze. Unul din substraturile cercetate fiind aparatul articular. În studiu au fost incluși 50 de subiecți cu vârsta cuprinsă între 18 și 64 ani dintre care 28 femei (56%) și 22 bărbați (44%). Vârsta medie a constituit 41 ani.

Subiecții au fost diagnosticați pozitiv cu *Toxocara* - 22 pacienți (44%), *Toxoplasma gondii* - 15 pacienți (30%), *Giardia intestinalis* - 16 (26%) și cu semne clinice de artrită. Pacienții au fost investigați clinic și paraclinic (PCR, VSH, IgE total, eozinofile) s-a efectuat ecografia și radiografia articulară. De asemenea pentru excluderea altor cauze ale artritelor s-au efectuat testele serologice la ANA, FR, Ac anti-CCP, Acidul uric, ASLO.

Rezultate

La 15 pacienți (30%) artritele aveau caracter inflamator, 5 pacienți (10%) caracter mecanic și 30 pacienți (60%) - durerile articulare erau cu caracter mixt. 25 subiecți (50%) aveau articulații tumefiate și la 8 pacienți (16%) sau atestat efuzii lichidiene. 8 persoane (16%) erau cu monoartrită, 26 persoane (52%) - oligoartrite și 16 (32%) - poliartrite.

La examenul ecografic s-a evidențiat sinovită la 10 subiecți (20%), modificări degenerative erau la 14 subiecți (28%) și la 26 (52%) era aspect normal. S-au înregistrat valori peste limitele normei ale IgE totale la 40 pacienți (80%), eozinofilie la 44 pacienți (88%),

VSH înalt la 30 subiecți (60%), iar PCR depășea limitele normei la 38 pacienți (76%).

Concluzii

În parazitozele studiate predomină oligo- și poliartritele cu caracter mixt, asimetrice, cu schimbări alergice și inflamatorii în investigațiile de laborator iar modificările imagistice sunt cu aspect nespecific în majoritatea cazurilor.

Bibliografie

1. Groppa L., Popa S., Rotaru L., Agachi S., Russu E., Deseatnicova E., Pascari-Negrescu A., Sasu B., Chislari L., Chiaburu L., Cepoi-Bulgac D., Cazac V., Dutca L., Sasu D., Radu I. „Reumatologie și nefrologie manual”, Chișinău 2018, pp 471:12-44
2. Abd El Bagi M. „Imaging of Parasitic Diseases of the Musculoskeletal System and Soft Tissues,” în Imaging of Parasitic Diseases , Berlin, Springer, 2008, pp. 159-177.
3. Placinta Gh. „Toxocaroză - problema actuală”, monografie Chișinău, 2017. pp 47-52
4. Despommier D., Griffin D., Hotez P., Knirsch Ch. „Parasitic diseases” 6 edition, New York, 2017, pp 602:141-154
5. Watts R.A., Conaghan P.G., Foster H. „Oxford textbook of rheumatology”, 4th edition Oxford: University Press, 2013, pp 1553:802-808
6. Espinoza L. „Infections and the rheumatic diseases”, LA USA, Springer Nature Switzerland 2019, 458:301-314
7. Colofitchi A. „Toxocara Ghid National,” http://cnspl.md/wp-content/uploads/2014/11/Toxocaroză_-_Ghid_National_2013.pdf, Chișinău, 2013.
8. Prisacari V., Pantea V., Lungu V., Iarovoi P. „Echinococoză (hidatidoză) - etiologie, patogenie, tablou clinic.” PDF, Chișinău, 2012.
9. Zvant. V. „Parazitologie clinica”, Cluj-Napoca, 2011. pp 348:48-72
10. Autor Administrația „Buletin informativ privind situația epidemiologică prin boli parazitare în R. Moldova în anul 2017”, agenția națională pentru sănătate publică, 2018